

ERIC: گذشته، حال، آینده

پیام کبیری

گزارشات طرح‌ها، آمارها و طرح‌ها و برنامه‌های دولتی که عمدتاً با نام Resources in Education یا RIE شناخته می‌شود. هر رکورد این بخش را نیز با شماره‌های شش رقمی که Number ERIC Document یا به اختصار ED نامیده می‌شود مشخص می‌کنند. این بخش از بانک نیز شامل بیش از چهارصد هزار منبع است (۳).

نوع دوم منابع فوق، یعنی Resources in Education یا RIE، عمدتاً منابعی هستند که به سفارش مؤسسه علوم آموزشی آمریکا، توسط مراکز دانشگاهی متعدد و معتبر آن کشور، تهیه و آماده‌سازی شده است. به عبارت دیگر، وزارت آموزش آمریکا در سال ۱۹۸۰، با تعیین ۱۶ حیطه موضوعی مختلف مرتبط با علوم آموزشی، ۱۶ مرکز تخصصی آموزشی-علمی ایالات متحده را مامور کرد تا هر کدام در یکی از موضوعات مذکور، به انتخاب، تهیه، نمایه‌سازی، چکیده‌نویسی و خلاصه‌نویسی منابع مرتبط با موضوع مربوطه اقدام نموده و پس از آماده‌سازی، منابع را برای استفاده عموم در بانک اطلاعاتی ERIC قرار دهند. این مراکز در ساختار بانک اطلاعاتی ERIC، در اصطلاح ERIC Clearinghouse یا مراکز جمع‌آوری، دسته‌بندی، انتشار و اشاعه اطلاعات نامیده شده‌اند (۲).

هر کدام از مراکز فوق، علاوه بر تهیه و تأمین منابع اطلاعاتی گفته شده و در اختیار قرار دادن آنها برای درج در بانک ERIC، با ایجاد و راه‌اندازی وبسایت خاص، اقدام به ارائه مقالات و نتایج تحقیقات آموزشی، آدرس‌های اینترنتی سایت‌های مفید آموزشی و منابع متنوع دیگر نمودند بطوری که اکنون مجموعه جامعی از منابع در هر کدام از سایت‌های فوق جمع‌آوری، آماده‌سازی و قابل استفاده‌اند. علاوه بر منابع فوق، در این مراکز، مجموعه گزارشات کوتاه ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ کلمه‌ای از منابع متعدد آموزشی تهیه شده که به نام ERIC Digest شناخته می‌شوند (۴).

ERIC Clearinghouse ها، همچنین با ارائه خدماتی نظیر راهنمایی و کمک در مورد روش جستجو در بانک ERIC، اطلاع‌رسانی در مورد تحقیقات روز و برنامه‌های جاری آموزشی، گزینش، ارائه و انتشار گزارشات و انتشارات معتبر و اولویت‌دار

بانک اطلاعاتی ERIC، یکی از قدیمی‌ترین، جامع‌ترین و پرمراجعه‌کننده‌ترین بانک‌های اطلاعاتی دنیا در زمینه علوم آموزشی است. ERIC در واقع نام مرکز اطلاع‌رسانی منابع آموزشی یا همان Educational Resources Information Center است. گرچه ERIC در اصل، نام مرکز فوق و بخشی از مؤسسه علوم آموزشی (Institute of Educational Science) وزارت آموزش آمریکا است، ولی در عین حال، نام بانک اطلاعاتی این مرکز نیز قرار گرفته است (بانک اطلاعاتی ERIC) (۱).

بانک اطلاعاتی ERIC در سال ۱۹۶۶ به عنوان یک سرویس اطلاع‌رسانی دولتی، با هدف اشاعه اطلاعات و نتایج تحقیقات آموزشی، مقالات و سایر منابع اطلاعاتی مرتبط ایجاد گردید. طی چهار سال گذشته، با پشتیبانی مالی وزارت آموزش و با مدیریت کتابخانه ملی آموزش آمریکا (National Library of Education)، وظیفه خطیر اطلاع‌رسانی علوم آموزشی را انجام داده است. این بانک تمامی سطوح و دوره‌های آموزشی، اعم از آموزش دوران کودکی، پیش‌دبستانی، راهنمایی و متوسطه و نیز آموزش عالی و حتی آموزش‌های خاص را در بر می‌گیرد بطوری که پرمراجعه‌کننده‌ترین بانک اطلاعاتی علوم آموزشی دنیا محسوب می‌شود (۲).

بانک مذکور، بطور عمده از دو جزء تشکیل شده است:

۱. مجموعه نشریات و مقالات چاپ شده در زمینه علوم آموزشی یا Current Index to Journals in Education که دربرگیرنده مقالات بیش از یک هزار عنوان نشریه علوم آموزشی است. این قسمت از بانک را به اختصار با نام «CIJE» می‌شناسیم و هر رکورد (Record) آن را با شماره‌ای شش رقمی با نام ERIC Journal Number یا EJ مشخص می‌کنیم. این قسمت شامل اطلاعات بیش از ششصد هزار مقاله است.

۲. سایر انواع منابع اطلاعاتی بجز مقالات، شامل خلاصه مقالات، سمینارها، طرح درس‌ها، پایان‌نامه‌ها، گزارشات منتشر نشده،

آدرس مکاتبه. دکتر پیام کبیری، اداره اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان.
e-mail: kabiri@mui.ac.ir